

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr.217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie

Analizând propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr.217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.b771 din 07.02.2008,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, cu modificările și completările ulterioare, în sensul stabilirii principiilor în baza cărora se realizează protecția și promovarea drepturilor victimelor violenței în familie, precum și al instituirii unor noi măsuri de protecție a acestora, respectiv a ordinului de protecție și a ordinului de restricție.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile cu art.73 alin.(3) lit.h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea art.75 alin.(1), prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Analizate din perspectiva dreptului comunitar, dispozițiile cuprinse în propunerea legislativă **nu ridică probleme de armonizare cu acquisul comunitar**, întrucât nu vizează transpunerea unui document juridic comunitar și nici nu au drept scop implementarea sau punerea în aplicare a unui regulament comunitar.

De altfel, având în vedere caracterul delimitat al domeniului abordat și anume **violența exercitată în condiții strict**

circumstanțiate, la nivelul dreptului comunitar nu se regăsesc dispoziții juridice sau norme de recomandare care să stabilească o conduită sau o acțiune unitară în spațiul UE, pe baza cărora statele membre să adopte un anumit regim juridic armonizat.

În aplicarea principiului subsidiarității consacrat de art.5 din Tratatul UE, instituțiile legislative naționale au astfel posibilitatea adoptării propriilor norme, în funcție de tradiția juridică, specificul și realitatea socială proprie fiecărui stat.

Cu toate acestea, prin domeniul abordat, demersul legislativ se încadrează, *cu titlu general*, în acquisul comunitar ce reglementează **drepturile fundamentale ale omului**, așa cum sunt prevăzute în **Tratatele comunitare**, în **Carta Drepturilor Fundamentale ale UE**, precum și în mai multe acte juridice sau norme de recomandare aparținând dreptului comunitar derivat.

Astfel, conform art.6 alin.1 din **Tratatul UE** consolidat „*Uniunea este fondată pe principiile libertății democrației, respectul drepturilor omului și libertățile fundamentale*”, iar potrivit alin.2 „*Uniunea respectă drepturile fundamentale, așa cum sunt garantate de Convenția europeană privind respectarea drepturilor fundamentale și libertăților fundamentale semnată la Roma la 4 noiembrie 1950 și așa cum rezultă din tradițiile constituționale comune ale statelor membre, precum și din principiile generale ale dreptului comunitar*”. Amintim, de asemenea, **Carta drepturilor fundamentale ale UE** - document care în baza Tratatului de la Lisabona va dobânde caracter juridic - care prevede dreptul la demnitate și dreptul la integritate psihică și fizică.

Din conținutul acestor texte se reține **caracterul general al reglementărilor** comunitare care nu detaliază de o manieră concretă exercitarea sau realizarea acestor drepturi.

În acest context, prezenta propunere legislativă se **circumscrie principiilor fundamentale consacrate de acquisul comunitar**.

În completarea documentației prezentate de inițiator în Expunerea de motive, precizăm că domeniul este abordat de o manieră mult mai detaliată și consecventă de instrumentele promovate la nivelul Consiliului European.

Astfel, plecând de la realitatea că violența în familie are consecințe negative asupra sănătății, educației, condițiilor de viață și a modului de exercitare a libertății personale, în baza principiilor statuate de normele dreptului internațional, Consiliul European adoptă

în mod periodic documente de natură să atragă atenția asupra pericolului acestui flagel răspândit, așa cum rezultă din statisticile prezentate de experți, în toate statele Europei.

În acest sens, Adunarea Parlamentară, precum și Comitetul de Miniștri ai Consiliului, prin **Recomandarea 1450/2000, respectiv Recomandarea 5/2002**, solicită guvernelor statelor membre să prevină, să informeze și să sancționeze actele de violență din această categorie prin *adoptarea de măsuri juridice, administrative, financiare precum și prin susținerea unor politici și strategii de sensibilizare a populației prin campanii de informare și educare.*

În contextul juridic prezentat, proiectul, stabilind măsuri concrete pe planul procedurilor juridice, pe linie administrativă și la nivel instituțional, care au drept finalitate prevenirea și sancționarea violenței domestice, se circumscrie valorilor consacrate de documentele juridice și programatice internaționale adoptate în ultimul deceniu de către organismele internaționale.

3. La partea introductivă a art.I, având în vedere faptul că, după intrarea sa în vigoare, Legea nr.217/2003 a suferit atât modificări, cât și completări, este necesar ca expresia „cu modificările ulterioare” să fie înlocuită cu sintagma „cu modificările și completările ulterioare”.

4. La partea dispozitivă a pct.1, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, expresia „După art.1” trebuie redactată sub forma „După articolul 1”.

5. La art.4, astfel cum este propus la **pct.2,** semnalăm că includerea în categoria persoanelor cărora li se aplică prevederile legii a „rudelor până la gradul trei inclusiv” nu se justifică, întrucât aceste persoane sunt cuprinse în noțiunea de „membru de familie” prevăzută în cuprinsul art.3, astfel cum este definită de art.149 din Codul penal, la care face trimiterea lit.b). Menționăm că, potrivit textului din Codul penal, prin noțiunea de „rudă apropiată” se înțelege ascendenții, descendenții, frații și surorile, copiii acestora, precum și persoanele devenite prin adopție, potrivit legii, astfel de rude. Prin urmare, definiția din Codul penal include și rudele până la gradul trei, inclusiv.

Propunem, de aceea, eliminarea din proiect a textului prevăzut la lit.b) a art.4 și reformularea corespunzătoare a acestui articol.

6. La pct.3, pentru respectarea prevederilor art.58 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, partea dispozitivă trebuie reformulată, astfel:

„3. După alineatul (3) al articolului 7 se introduce un nou alineat, alin.(3¹), cu următorul cuprins:”.

La textul propus pentru noul alin.(3¹), pentru corectitudinea reglementării, expresia „Ministerului Sănătății” trebuie înlocuită cu sintagma „Ministerului Sănătății Publice”.

La **lit.b)**, semnalăm că, potrivit art.279 alin.(2) din Codul de procedură penală, plângerea prealabilă se poate adresa doar organului de cercetare penală sau procurorului, nu și instanței de judecată. Este necesară, de aceea, reformularea textului, astfel:

„b) organul de urmărire penală la care pot face plângere;”.

Totodată, apreciem că art.7 alin.(3¹) ar trebui să prevadă și obligația categoriilor de persoane avute în vedere de normă de a informa victima cu privire la instanța la care poate face cererea în ceea ce privește aplicarea măsurii privind ordinul de protecție sau ordinul de restricție, după caz. Propunem, de aceea, completarea textului cu o nouă literă.

La **lit.c)**, pentru un plus de rigoare în exprimare, sugerăm următoarea formulare:

„c) condițiile și procedura prevăzute de lege privind acordarea asistenței juridice gratuite.”

7. La **pct.4**, semnalăm că norma propusă pentru **art.9 alin.(2)** nu este corelată cu dispozițiile art.8 alin.(4) din Legea nr.217/2003, astfel cum a fost modificată prin Ordonanța Guvernului nr.95/2003, care prevăd că Agenția are doar **în coordonare metodologică** compartimentele cu atribuții în combaterea violenței în familie din cadrul direcțiilor pentru dialog, familie și solidaritate socială județene, respectiv ale municipiului București. Se impune, de aceea, reanalizarea textului propus la **pct.4**.

8. La **pct.5**, precizăm că modificarea propusă pentru **art.12 alin.(3)** nu este necesară, întrucât, potrivit alin.(1) al aceluiași articol, noțiunea de „asistent familial” are în vedere asistenții sociali autorizați de agenție **pentru asigurarea asistenței specifice relațiilor familiale**. Prin urmare, pentru unitate terminologică, în cuprinsul legii trebuie utilizată doar noțiunea de „asistent familial”, nu aceea de „asistent familial cu specializare în domeniu”. Propunem, de aceea, eliminarea din proiect a **pct.5 al art.I**. Pe cale de consecință, celelalte puncte ale art.I urmează să fie renumerotate.

9. La actualul **pct.6**, semnalăm că norma propusă pentru **teza întâi a alin.(8¹)** reia dispoziția din **alin.(8)**, care prevede că

adăposturile private și cele în parteneriat public-privat pot fi înființate numai de către furnizorii de servicii sociale, acreditați în condițiile legii, astfel că aceasta nu mai este necesară. Cu privire la instituirea obligației autorităților administrației publice locale de a pune la dispoziție spații pentru înființarea acestor adăposturi, prevăzută de **teza a doua a alin.(8¹)**, norma ar trebui să facă obiectul unei teze distincte în cuprinsul actualului alin.(8) al art.23.

Prin urmare, **pct.6** trebuie să aibă ca obiect modificarea **alin.(8) al art.23**, și nu introducerea unui nou alineat. Propunem următoarea redactare:

„6. Alineatul (8) al articolului 23 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(8) Adăposturile private și cele în parteneriat public-privat pot fi înființate numai de către furnizorii de servicii sociale, acreditați în condițiile legii. Autoritățile administrației publice locale pun la dispoziția furnizorilor de servicii sociale spații corespunzătoare pentru înființarea de adăposturi în raport de necesități.”.

10. La **art.25⁵**, propus la **pct.7**, semnalăm că din redactarea normei nu rezultă cu claritate dacă denumirea măsurii este aceea de „ordin de protecție cu caracter provizoriu” sau „ordin de protecție”. Având în vedere faptul că în cuprinsul proiectului este utilizată sintagma „ordin de protecție”, propunem reformularea părții introductive a **art.25⁵**, astfel:

„**Art.25⁵**. - Victima violenței în familie are dreptul să se adreseze instanței de judecată pentru a obține un ordin de protecție, instanța putând să dispună, cu caracter provizoriu, una sau mai multe dintre următoarele măsuri:”.

La **lit.a)**, pentru asigurarea unei reglementări complete, este necesar ca textul să fie reformulat, astfel:

„a) evacuarea temporară a agresorului din locuința familiei;”.

La **lit.b)** este necesară eliminarea din text a referirii la „prestațiile sociale”, întrucât, potrivit art.2 alin.(2) din Legea nr.47/2006 privind sistemul național de asistență socială, prestațiile sociale sunt o componentă a sistemului național de asistență socială, definit ca ansamblul de instituții și măsuri prin care **statul**, prin autoritățile administrației publice centrale și locale, **colectivitatea locală și societatea civilă** intervin pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare ori permanente ale unor situații care

pot genera marginalizarea sau excluderea socială a persoanei, familiei, grupurilor ori comunităților.

11. Pentru o mai bună sistematizare a normelor, propunem ca dispoziția cuprinsă în actualul **art.25¹³** să fie inserată după **art.25⁵**, urmând să fie marcată ca **art.25⁶**, iar normele subsecvente să fie renumerotate.

Totodată, pentru un plus de rigoare în exprimare, propunem următoarea formulare pentru textul noului **art.25⁶**:

„**Art.25⁶**. - Cererile prevăzute la **art.25⁵** sunt de competența judecătorei de la domiciliul sau de la reședința victimei.”.

12. La actualul **art.25⁶ alin.(2) lit.c)**, pentru corectitudinea reglementării, sugerăm reformularea textului, astfel:

„c) reprezentantul **unei** organizații neguvernamentale cu activitate în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie, cu acordul victimei.”.

13. La **art.25⁷ alin.(2)**, apreciem că textul ar trebui să se refere la „asistența juridică a persoanei **față de care s-a solicitat luarea măsurii privind ordinul de protecție**”.

La **alin.(3) și (4)**, pentru respectarea rigorilor stilului normativ, verbele trebuie utilizate la timpul prezent, fiind necesară înlocuirea formelor verbale „va fixa” și „se va pronunța” cu „fixează”, respectiv „se pronunță”.

14. La **art.25⁸**, pentru asigurarea unei exprimări specifice stilului normativ, propunem reformularea părții de debut a normei, astfel:

„**Art.25⁸**. - Instanța de judecată poate solicita informații de la...”

Totodată, pentru unitate terminologică, sugerăm ca expresia „cu privire la existența faptei” să fie înlocuită cu sintagma „cu privire la existența **cazului de violență în familie**”.

În ceea ce privește norma din **teza a doua**, apreciem că aceasta ar trebui eliminată, întrucât nu stabilește în mod expres o altă amendă, astfel încât nu poate fi vorba decât de amenda judiciară reglementată în **art.108¹ alin.(1) pct.2 lit.f)** din Codul de procedură civilă. De altfel, reglementarea nici nu este completă, întrucât nu precizează expres termenul în care trebuie formulat răspunsul.

15. La **art.25⁹**, pentru corectitudinea exprimării și pentru un plus de rigoare în reglementare, propunem reformularea textului, astfel:

„(1) Hotărârea instanței este definitivă și executorie.”

La **alin.(2)**, sugerăm înlocuirea expresiei „pentru părțile prezente și procuror” cu sintagma „pentru părțile prezente și **pentru** procuror”.

16. La **art.25¹⁰ alin.(1)**, pentru asigurarea unei reglementări complete, propunem ca textul să prevadă în mod expres că cererea de revocare a ordinului de protecție se adresează instanței de judecată care a dispus măsura.

La **alin.(2)**, pentru un plus de rigoare normativă, expresia „după citarea” trebuie înlocuită cu sintagma „după audierea”.

17. La **art.25¹¹**, sugerăm reanalizarea normei, întrucât, din formularea propusă nu se înțelege care anume aviz este avut în vedere.

18. Pentru asigurarea unei reglementări complete, apreciem că **Secțiunea 1 a Capitolului VII** ar trebui completată cu o normă privind aplicarea, în completare, a dispozițiilor Codului de procedură civilă.

Propunem, de aceea, introducerea, după **art.25¹⁴**, a unui nou articol, **art.25¹⁵**, cu următorul cuprins:

„**Art.25¹⁵**. - Dispozițiile prezentei secțiuni se completează, în mod corespunzător, cu prevederile Codului de procedură civilă.”

În această situație, articolele subsumate Secțiunii a 2-a urmează a fi renumerotate.

19. La actualul **art.25¹⁵**, semnalăm că definirea naturii juridice a ordinului de restricție drept „măsură de siguranță specială” nu poate fi acceptată, întrucât, din ansamblul reglementării acestei instituții rezultă că acesteia nu îi sunt aplicabile regulile privind măsurile de siguranță reglementate în Titlul VI al Codului penal.

Astfel, potrivit dispozițiilor **art.111 alin.(3)** din Codul penal, coroborat cu **art.118¹**, măsurile de siguranță se pot lua chiar dacă făptuitorului nu i se aplică o pedeapsă, cu excepția măsurilor prevăzute în **art.112 lit.d)** - interdicerea de a se afla în anumite localități și în **art.112 lit.g¹)** - interdicția de a reveni în locuința familiei pe o perioadă determinată, a căror aplicare este condiționată de condamnarea făptuitorului la pedeapsa închisorii de cel puțin un an.

Or, luarea măsurii privind ordinul de restricție, prevăzută în proiect, este posibilă numai în faza de urmărire penală și în faza de judecată, măsura încetând de drept, potrivit **art.25²⁶**, coroborat cu **art.25²²**, la data rămânerii definitive a unei condamnări pentru o infracțiune privind violența în familie, la expirarea termenului stabilit de instanță ori în caz de scoatere de sub urmărire penală, de încetare a urmăririi penale, de încetare a procesului penal sau de achitare.

Prin aceste caracteristici, ordinul de restricție se deosebește în mod fundamental de măsurile de siguranță reglementate de Codul penal.

Pe de altă parte, pentru un plus de rigoare în reglementare, apreciem că este necesară eliminarea **lit.d)** a **art.25¹⁵ alin.(1)**, întrucât obligațiile care pot fi impuse învinuitului sau inculpatului ar trebui prevăzute în mod expres de lege.

În plus, ar trebui eliminată și norma din **alin.(2)**, întrucât textul se referă în mod greșit la posibilitatea luării de către instanță a uneia sau mai multor măsuri. De fapt, instanța poate lua doar măsura privind ordinul de restricție, prin care îi impune învinuitului sau inculpatului respectarea uneia ori mai multor obligații.

Având în vedere observațiile de mai sus, precum și pentru un plus de rigoare în reglementare, propunem reformularea **art.25¹⁵**, astfel:

„**Art.25¹⁵**. - Ordinul de restricție reprezintă măsura specială prin care instanța, în scopul înlăturării unei stări de pericol și pentru preîntâmpinarea săvârșirii altei infracțiuni de violență în familie, impune învinuitului sau inculpatului care a săvârșit o infracțiune de violență în familie să respecte una sau mai multe dintre următoarele obligații:

- a) să păstreze o distanță minimă de 200 de metri față de persoana vătămată, de locuința și de locul de muncă al acesteia;
- b) să nu ia contact cu victima prin telefon, corespondență sau în orice alt mod;
- c) să urmeze un program de consiliere psihologică.”.

Precizăm că, având în vedere introducerea în definiția noțiunii de ordin de restricție a referirii la „învinuitul sau inculpatul care a săvârșit o infracțiune de violență în familie”, norma din actualul **art.25¹⁶** trebuie eliminată.

20. La **art.25¹⁷**, pentru un plus de rigoare în exprimare, precum și pentru corelare cu prevederile actualului **art.25¹⁵**, sugerăm reformularea normei, astfel:

„**Art.25¹⁷**. - Măsura privind ordinul de restricție poate fi luată față de persoana prevăzută la **art.25¹⁵**, în una din următoarele situații:

- a) există date care justifică temerea că învinuitul sau inculpatul va săvârși o altă infracțiune de violență în familie;
- b) există date că rămânerea învinuitului sau a inculpatului în apropierea victimei prezintă un pericol concret pentru aceasta și pentru ordinea publică.”.

21. La **art.25¹⁸ alin.(1)** propunem eliminarea din finalul textului, ca superfluă, a expresiei „atunci când se constată existența oricăreia dintre condițiile prevăzute de prezenta lege”.

La **alin.(2)**, semnalăm că, întrucât din ansamblul reglementării rezultă că măsura privind ordinul de restricție poate fi aplicată de instanță și în faza de judecată, textul ar trebui reformulat, astfel:

„(2) În cursul urmăririi penale, instanța de judecată competentă să se pronunțe asupra ordinului de restricție este instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond.”

Totodată, pentru o mai bună sistematizare a normelor, sugerăm ca norma din actualul **art.25²⁷**, referitoare la completul de judecată, să fie prevăzută ca un alineat distinct al **art.25¹⁸**.

Pe cale de consecință, celelalte articole ale noului Capitol VII vor fi renumerotate.

22. La actualul **art.25¹⁹**, apreciem că norma din finalul textului este formulată în termeni mult prea generali, din redactarea propusă nereieșind cu suficientă claritate care anume „alte aspecte” privind persoana față de care se ia respectiva măsură pot fi avute în vedere de instanță.

Totodată, precizăm că nu este corectă calificarea măsurii privind ordinul de restricție drept o „măsură preventivă”. Sugerăm, de aceea înlocuirea, în finalul textului, a expresiei „măsura preventivă” cu expresia „această măsură”.

23. La **art.25²⁰ alin.(1)**, pentru un plus de rigoare normativă, propunem următoarea formulare a textului:

„**Art.25²⁰**. - (1) Instanța de judecată se pronunță asupra măsurii privind ordinul de restricție, de urgență, în camera de consiliu, fără citarea părților.”

24. La **art.25²¹** din redactare nu rezultă expres care anume este situația avută în vedere de inițiator, care a determinat utilizarea sintagmei „chiar dacă agresorul este titular al dreptului de proprietate”. Întrucât numai **art.25¹⁵ lit.a)** cuprinde o normă care prevede posibilitatea instanței de a obliga învinuitul sau inculpatul să păstreze o distanță minimă de 200 de metri față de locuința persoanei vătămate, textul trebuie reformulat, astfel:

„**Art.25²¹**. - Instituirea ordinului de restricție prin care se impune inculpatului obligația prevăzută la **art.25¹⁵ lit.a)** se poate dispune de către instanță chiar dacă învinuitul sau inculpatul este titularul dreptului de proprietate asupra locuinței.”

25. La **art.25²² alin.(1)**, semnalăm că în materie penală hotărârile nu devin „irevocabile”, această instituție fiind specifică dreptului procesual civil. Prin urmare, este necesar ca din cuprinsul textului să fie eliminată expresia „și irevocabile”.

La **alin.(2)**, semnalăm că durata ordinului de restricție ar trebui să curgă **de la data pronunțării încheierii**, în cazul în care învinuitul sau inculpatul a fost prezent la pronunțare, și **de la data comunicării**, în cazul în care pronunțarea s-a făcut în lipsa acestuia.

26. La **art.25²³**, pentru asigurarea unei reglementări corecte și complete, sugerăm reformularea textului, astfel:

„**Art.25²³**. - Măsura privind ordinul de restricție, se pune în executare prin comunicarea copiei de pe dispozitivul încheierii organului de poliție în a cărui rază teritorială locuiește învinuitul sau inculpatul. Comunicarea se face în cel mult 24 de ore de la pronunțare”.

Precizăm că din textul propus a fost eliminată referirea la termenul de punere în executare a încheierii prin care s-a dispus luarea măsurii privind ordinul de restricție, întrucât această normă nu este corelată cu dispozițiile **art.25²⁴**. Într-adevăr, în timp ce **art.25²³** prevede punerea în executare în termen de 48 de ore de la primire, potrivit **art.25²⁴** acest lucru se face „de îndată”. Se impune corelarea textelor.

27. La **art. 25²⁴**, semnalăm că textul trebuie să se refere la punerea în executare „**a încheierii**”, și nu „a hotărârii”.

Pe de altă parte, precizăm că punerea în executare a încheierii „prin evacuarea din locuința familiei” a **învinuitului sau a inculpatului** nu poate avea în vedere decât situația în care, prin încheiere, acestuia i-a fost impusă obligația prevăzută la **art.25¹⁵ lit.a)**.

28. La **art.25²⁵**, semnalăm că textul ar trebui să prevadă în mod expres cine anume poate să sesizeze instanța cu privire la revocarea măsurii, putând fi avut în vedere, eventual, și procurorul. Propunem, de aceea, reformularea textului, astfel:

„**Art.25²⁵**. - Când temeiurile care au impus luarea măsurii privind ordinul de restricție au încetat, instanța care a pronunțat luarea măsurii, din oficiu sau la cererea persoanei cu privire la care s-a luat măsura revocă această măsură.

(2) Revocarea poate fi cerută și de procuror.”

Totodată, apreciem că textul ar trebui completat cu norme privind procedura de judecată a cererii de revocare.

29. La **art.25²⁶**, semnalăm că legea nu prevede un termen referitor la expirarea măsurii privind ordinul de restricție, astfel încât **lit.a)** ar trebui reformulată, astfel:

„**a)** la expirarea termenului stabilit de instanță;”.

Pe de altă parte, având în vedere faptul că, potrivit **art.25²²**, măsura privind ordinul de restricție nu poate fi dispusă decât până la rămânerea definitivă a unei condamnări pentru o infracțiune privind violența în familie, este necesar ca și acest moment să fie prevăzut drept un caz de încetare de drept a acestei măsuri. Propunem, de aceea, completarea corespunzătoare a **art.25²⁶**.

30. La **art.25²⁷**, marcarea textului ca **alin.(1)** nu este necesară, întrucât articolul nu cuprinde mai multe alineate.

31. Semnalăm că, pentru o mai bună sistematizare a normelor, dispozițiile cuprinse în actualele **art.25²⁸**, **25²⁹**, **25³⁰** și **25³¹** ar trebui să fie cuprinse în cadrul **Secțiunii a 3-a**, întrucât nu prevăd reguli aplicabile exclusiv măsurii privind ordinul de restricție. În sens larg, aceste dispoziții pot fi subsumate noțiunii de „alte măsuri de protecție”.

În acest context, sugerăm și reformularea **titlului Secțiunii a 2-a**, astfel: „**Alte măsuri de protecție a victimei violenței în familie prin mijloace de drept penal**”.

În ceea ce privește conținutul normelor din actualele **art.25²⁸**, **25²⁹** și **25³⁰**, semnalăm următoarele:

a) La **art.25²⁸**, pentru asigurarea unei reglementări complete, este necesar ca textul să se refere la „organul de urmărire penală sesizat în orice mod despre săvârșirea uneia dintre infracțiunile prevăzute în prezenta lege”, întrucât pentru unele dintre aceste infracțiuni urmărirea penală se realizează, în mod obligatoriu, de către procuror.

b) La **art.25²⁹**, precizăm că textul are în vedere două situații distincte, și anume „constatarea săvârșirii unei infracțiuni” și „punerea în executare a ordinului de restricție”, în care competența aparține organului de urmărire penală, respectiv organului de poliție. Propunem, de aceea, reformularea părții de debut a normei, astfel:

„**Art.25²⁹**. - Organul de urmărire penală, în cazul constatării săvârșirii unei infracțiuni de violență în familie sau organul de poliție, în cazul punerii în executare a măsurii privind ordinul de restricție, pot...”.

Menționăm că, în formularea propusă, norma are în vedere constatarea săvârșirii unei infracțiuni **de violență în familie**, întrucât acesta este obiectul de reglementare al legii.

Pe de altă parte, semnalăm că referirea la „autorizarea instanței” este lipsită de eficiență în lipsa reglementării procedurii de obținere a acestei autorizări. Propunem, de aceea, completarea proiectului cu dispoziții în acest sens.

c) În ceea ce privește norma din actualul **art.25³⁰**, semnalăm că aceasta reia într-o mare măsură dispozițiile din art.467 din Codul de procedură penală, referitoare la constatarea infracțiunilor flagrante. Apreciem că prevederea ar trebui eliminată, întrucât această procedură specială nu este justificată pentru toate cazurile în care se săvârșesc infracțiuni de violență în familie, ci doar pentru situațiile în care acestea constituie infracțiuni flagrante. Precizăm însă că, în aceste cazuri, dispozițiile art.267 din Codul de procedură penală sunt aplicabile, astfel cum statuează art.25²⁸. Propunem, de aceea, eliminarea actualului **art.25³⁰**.

32. La **art.25³²**, care va deveni ultimul articol al Secțiunii 1, pentru un plus de rigoare în reglementare, propunem reformularea textului, astfel:

„**Art.25³²**. - Nerespectarea încheierii prin care s-a dispus luarea măsurii privind ordinul de restricție constituie infracțiunea de nerespectare a hotărârilor judecătorești și se sancționează potrivit art.271 alin.(...) din Codul penal”.

33. La **art.26**, pentru asigurarea unei reglementări complete, și pentru corelare cu art.2 alin.(1), este necesar ca expresia „act de violență cauzator de suferințe psihice” să fie înlocuită cu sintagma „act de violență cauzator de suferințe **fizice** sau psihice”.

Totodată, precizăm că referirea la posibilitatea aplicării, în cursul urmăririi penale sau al judecății, a măsurii interzicerii de a reveni în locuința familiei nu este corectă, întrucât norma nu este corelată cu dispozițiile art.118¹ din Codul penal. Astfel, potrivit Codului penal, măsura de siguranță a interdicției de a reveni în locuința familiei pe o perioadă determinată nu poate fi aplicată decât în cazul **condamnării** la pedeapsa închisorii de cel puțin un an pentru fapte de violență în familie.

Prin urmare, această măsură nu poate fi aplicată în faza de urmărire penală sau în faza de judecată. Propunem, de aceea, reanalizarea **art.26**.

34. Întrucât măsurile de protecție la care se referă **art.27** sunt măsurile de siguranță prevăzute la art.113 și 114 din Codul penal, nu poate fi acceptată aplicarea dispozițiilor procedurale cuprinse în

art.25¹⁸ - 25²¹ și art.25²³ - 25³², deoarece regulile care guvernează procedura de aplicare a acestor măsuri sunt prevăzute în Codul de procedură penală.

De altfel, regulile cuprinse în prezentul proiect nici nu ar putea fi aplicate cu referire la procedura de aplicare a măsurilor de siguranță privind obligarea la tratament medical, privind internarea medicală sau interdicția de a reveni în locuința familiei pe o perioadă determinată.

În acest context, semnalăm că norma din **art.II** trebuie să fie prevăzută în cuprinsul **Secțiunii a 3-a a Capitolului VII** din Legea nr.217/2003, întrucât prevederile acestei legi urmează a se completa cu dispozițiile Codului penal și ale Codului de procedură penală, iar nu prevederile actului normativ modificator.

De aceea, având în vedere și observațiile de la pct.34 din aviz, propunem ca **art.27** să fie reformulat, astfel:

„**Art.27.** - Dispozițiile prezentei legi se completează, în mod corespunzător, cu prevederile Codului penal și ale Codului de procedură penală.”

35. Având în vedere că din redactarea proiectului rezultă că art.28 urmează a fi abrogat, este necesară completarea proiectului cu un nou punct, **pct.8**, cu următorul cuprins:

„**8.** Articolul 28 se abrogă”.

36. La actualul **art.III**, care va deveni **art.II**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, textul trebuie reformulat, astfel:

„**Art.III.** - Legea nr.217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.367 din 29 mai 2003, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se va republica, dându-se textelor o nouă numerotare”.

PREȘEDINTE
dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 241/4.03.2008.